

דו"ח של ישיבת החנהגה העליונה ביום 14.4.55

השתתפו - אפרים בריח - ברור-חיל, בן-ציון אפשטיין, אברהם וולך ועזריאל אקלרוד - גבעות-זייד, גיל שומן -צאלים, יהודה שוסטר - מפלסים, אמריקו פלוס ושמואל קרבצ'בסקי - ברור-חיל, חיים חרס - דורות, עמנואל סיקסו - צאלים, אברהם רבן - נוה-ים, אריה בן-שבת - גרעין "הבונים".

VISTO PER
[Signature]

בסדר היום: (1) דיון על הרכב החנהגה העליונה וצורת פעולתה.

שמואל קרבצ'בסקי - משנתיים וחצי אשר קיימת החנהגה העליונה של א.ג.ה., שהי מסקנות ברורות: החנהגה לא הורגשה כל הזמן בתור מוסד המרכזי והמכוון של התנועה העולמית, וגם לא פעלה במלוא יכולתה כמוסד של התנועה. הגורם העיקרי לכך היה חוסר חברים בפעולה המעשית; לכן לא היתה פעולה מספיקה בכל השטחים היסודיים וחשובים של החנהגה, וכתוצאה גם היותה של החנהגה גוף אשר דן בכעיות יסודיות סבל חרבה.

הצד הראשון על מנת שתתגבש תנועה עולמית במובן הנכון של המלה - הוא שתהיה החנהגה עולמית פועלת, מסוגלת לתת לתנועה את הכוון ואת ההדרכה אשר היא זקוקה בהן. אנו עומדים לקבל 2 חברים נוספים לפעולה היום-יומית. עלינו לקבוע את צורת עבודתם, וגם אופי הפעולה של מליאת החנהגה.

לפני זמן מה ישכנו מספר חברים עם יוסף יזרעאלי, לפי הזמנתו. הוא הביא 2 הצעות: א) לצמצם את הרכב החנהגה, לכנס אותה לעתים תכופות יותר, ולדון ולקבוע קיום על בעיות מרכזיות של התנועה. ב) לצמצם את מספר חמגויסים ולהעביר לתנועות המקומיות את פעולת הפרסון-מים והדרכה; בארץ להבטיח רק בקשר בכתב עם התנועות והספול בגרעינים.

החברים אשר השתתפו בפגישה קבלו את החצעה הראשונה, אבל התנגדו בכל תוקף לחלק השני. לפי דעתנו, וגם חברי המזכירות הפעילה חושבים כך, לא נוכל להבטיח שום פעולה מכוונת של החנהגה בלי רקסל פעולה, רק הפעולה הממסית יכולה לחזק את החנהגה ולתת לה האופי של מוסד מרכזי לתנועה.

החלטנו במזכירות להמטיח במאמצים לגייס חברים נוספים. פנינו לסוסטר על מנת שיכנס לעבודה בחנהגה, ולאחר מאט ומתן מסך כמה שבועות הוא הסכים ומוכן להתחיל בראשית מאי. פנינו לגבעות-זייד, וכפי הנראה נקבל אחד מחברים המרכזים שלהם.

אני ועמנואל מסיימים את הסנתיים שלנו באוקטובר. לתקופה הקרובה של חצי שנה יש להבטיח בכל הכוחות את בצוע הפעולה היסודית ביעילות המקסימלית, ובכל שטחיה.

עלינו לקבוע היום הצעות להרכב החנהגה ואופן פעולתה, וכן השטחים העיקריים בפעולה המעטית.

לפי דעתי יש לצמצם את מספר החברים במליאת החנהגה, ולהכניס חברים חדשים. מסך הסנתיים האחרונות, חלו סנויים; חברים מספר בחנהגה יצאו לסליחות, ונוסף לזה הרכב המוסכם בויעדת היסוד לא היה המצי-אותי ביותר לפי צרכי העבודה. גם הגיעו מסך התקופה הזאת לארץ חברים מרכזים של התנועות, אשר היו יכולים להוסיף הרבה אילו היו בחנהגה.

סנויים כאלה, רק יכולים להתקבל מבחינה חוקית, לפי אסור ועידה עולמית או פועה. לויעדה אין ערך לקרוא כעת, לפני סנובל, דרך פעולה יסודית ובצועה, להבטיח לויעדה רצינות ותוכן; החלטנו במזכירות לקסור את הויעדה עם הקונגרס הציוני, זאת אומרת, לפחות עד התחלת 1956, וכך להבטיח הסתתפותם של נציגים מהתנועות הארציות.

למועצה לא נוכל לקרוא אך ורק לאסור החוקי הזה, וסדר היום יותר רציני אין יסוד לקבוע לעכשו. אנו מציעים לכנס את המועצה העל-יונה בחודש אוגוסט או ספטמבר. לסדר היום אנו מציעים: א) דיון רחב על המצב בתנועה. ב) דיון על אחד עם תנועת "הבונים".

לעת עתה אנו מציעים לא לשנות את הרכב החנהגה, אלא להוסיף מספר חברים אשר יבואו לויסכות, כמוזמנים, באופן קבוע, עד שהמועצה תאסר הרכב חדס. אנו מציעים להזמין: מיכאל סטון מחניתה, אשר יצא לצרפת כמרכז המסלחה; נתליו גלזר מניר-עם; צבי ליס מיפעת, במקום ישראל ביטמן.

אנו מציעים גם לקבוע יסיבות כל 3 שבועות, עם סדר היום אך ורק של בעיות יסודיות של התנועה. אני בטוח כי, 4 מגוייסים מלאים יוכלו להבטיח עם פעולתם ערך לצורת עבודה זאת.

בנוגע לעבודה הממסית - נצטרך לרכז את כל המאמצים, מסך התקופה הקרובה, להגברת הפעולה בטסחים כדלקמן:

- א) פרסומים - להוציא באופן קבוע את החוצאות האידי-אולוגיות-פוליטיות (יסודות, חזית, חוברות טונות), והאינפורמטיביות (ידיעות ישראל, קונטרס), ובצרפ-תית פיוניארס.
 - ב) הדרכה - לפי דעתי המגוייסים הנוכחים מסוגלים בחלט להוציא לאור התכניות לסככות המבוגרות (מעפילים ומגסימים), וגם חוברות על עניני הדרכה, חגים וכו'. בנוגע לתכניות לסככות צעירות, נצטרך לגייס חברים באופן חלקי, כפי טענינו עם מירח ווינפלד.
 - ג) מדריכים במכון - היה ספור מסויים בקטר אתם, אך יש צורך להבהירו עד למקסימום, להבטיח ספול טוב בבעיות החברתיות שלהם, להדריך אותם בזמנם הראשון בארץ, להבטיח סמינר תנועתי-רעיוני טוב.
- נוסף לשטחים הנ"ל, יש הכרח להמסיך באותו קו פעולה בקטר עם הסליחים והתנועות, במגע עם הגרעינים וכו'. יש עבודה מספקת ל-4 מגוייסים; גיום הסליחים נעשה ע"י חיים חרס, אשר מרכז את המחלקה לפעילות צבורית של האחד. נוסף לזה, נסתף בפעולה חברים מהמטקים, ע"י חכנסתם לוועדת ההדרכה וועדת הפרסומים.

חיים חרס - על החנהגה העליונה לחביא לדיון בעיות רציניות, לחכריע ולקבוע קוים וכוון לתנועה. לכן, חרכב צריך להיות יותר מצומצם. אנחנו לא הצלחנו לכנס את המועצה לעתים קרובות, לכן חיינו נאלצים להסלים עם החלפות וטנויים אשר חלו מסך התקופה שעברה.

עומדת תמיד סכנה, וחיא החתרחקות הפרוגרסיבית מטעם בוגרי התנועה, אשר באים לארץ, נכנסים לחיי הארץ והקבוץ, וסוכחים את התנועה. לפי דעתי יש לכנס כנוסים של מגסימי התנועה במפעלים, לפחות כל חודסיים, ועל ידי דיונים מתמידים אפשר יהיה להבטיח את הקטר עם אותם החברים. כנוס מסוג זה יכול גם לסכם הרבה דברים ולהביא את התביעות לידי ביטואן בהנהגה.

יהודח סוסטר - החצעה היא חשובה, אבל נדמה לי שכנוס פעילים יכול להוריד את הערך של המועצה, אשר דנה בעצם על אוהן הבעיות, וזה מסוכן במקצה. נוסף לכך, הדבר כרוך גם בקסיים שכנייים בחכנסת המסתתפים לעתים קרובות.

יש בכל אופן למצוא דרכים בכדי לקרב את הפעילים לסעבר אל ההנהגה ואל התנועה. אפשר לעשות זאת ע"י הסתתפותם של החברים האלה בעריכת החוברת "קונטרס", אשר תהיה מיוועדת להם, ובחסתתפות בדיונים על בעיות מיוחדות של הארצות.

יש לקבוע סופית על החלפת חברים בהנהגה, ואין הגיון בדבר סקיים רוטם כאילו המטקים קובעים את נציגיהם להנהגה ומחליפים אותם לפי רצונם או האינטרסים שלהם. יכולה להיות אפשרות שמטק תנועתי יציע מועמד להנהגה, ולמעשה הדבר ששון אסור במועצה. אפשר גם לצרף למזכירות הפעילה חברים אשר הם לא מגוייסים, אולם אשר יבצעו עבודות מעשיות למען התנועה. המועצה צריכה לייצג את כל הדורות והפעילים של התנועה. היא צריכה למנות כ-45-50 נציגים.

בנוגע לפרסומים בארץ או בחו"ל: אין באפשרותה של אף תנועה ארצית או יבסתית אחת להוציא באופן מלא את הפרסומים הדרוסיים. חבר מיוחד צריך לעסוק בטסח זה בהנהגה, ואני בטוח שמארבעה מגוייסים אפשר לבצע הכל הדרוס להוצאה סדירה של פרסומים.

בן-ציון אפסטיין - יש הכרח לקרב חברים חדשים לפעולה, ואפשר לעשות זאת בדרכים טונות. אני מתכוון להגברת הפעולה, ואנו מוכרחים לבצע אותה, אפילו אם הדבר אינו חוקי מאח אחוזים. אני מצטרף לדעתו של חיים בקטר לכנס פעילים ובוגרי התנועה, כצעד חשוב להתקרבות, אבל אינני חושב שיש צורך לעשות מזה מוסד חדס ומקביל למועצה.

לפי דעתי הדרך החסוכה על מנת לקרב חברים להנהגה היא - לצרף אותם לעזרה לוועדות הפועלות ליד ההנהגה.

אברהם רבן - מובן שלא נוכל להכניס סום סנוי בהנהגה עד למועצה, אבל יש צורך לצרף, כמוזמנים קבועים, חברים חדשים. בנוגע לפעולה המעשית - עד כה עבדו 2 חברים במזכירות כמגוייסים, וזה לא חספיק בכדי לעסות חמינימום אפילו. על מנת לחקיקר את הפעולה בכל סטחיה יש חכרה להכטיח את גיוסם של לפחות עוד 2 חברים.

בקטר להתקרבות חדשים להנהגה, אני מצטרף לדעתם של הקודמים; יש צורך לנצל את חדם החדט, ומחר מאד, לפי דעתי כנס פעילים לא יכול להיות כל כך מעסי, אבל במידה שהמזכירות הפעילה מתחילה בבצוע תכניות עבודה שלה, תצטרך חומר ועבודה בין חברים במסקים.

חוליו פופקין - החברים הארגנטינאים בניר-עם מעונינים מאד לחמסין בעבודתם החנועתית. אנו מהוים חלק ניכר של פעילים בארץ אשר לא מזמן עלו לארץ. אנו מוכנים לפעולה, ויש למנות איס מקריינו כחבר במזכירות הפעילה. ברור טיס לנו חוסר נסיון בעבודה הזאת, אבל נסיון נקבל במזכירות הפעילה.

טמואל קרבע'בסקי - אנסה לסכם את הדיון בנקודות אשר כולנו בדעה מסותפת.

(א) לכנס את המועצה העליונה בחודס אוגוסט או ספטמבר. על סדר היום: חלק ארגוני וסנוי חרכב ההנהגה; מצב התנועה העולמית; אחוד עם "הכונים".

(ב) לצרף להנהגה, כמוזמנים קבועים עד המועצה, החברים: נפתלי גלזר מניר-עם ומיכאל טסון מחניתה. לחכנים במקום יטראל ביטמן את צבי ליס מיספת.

(ג) לאסר את כניסתם כמגוייסים של יהודה טוסטר ממפלסים ועזריאל אקסלרוד מגבעות-זייד (אסר עליו קבלנו כרגע הודעה מטעם המסק).

(ד) לכנס את ההנהגה במוצע פעם ב-3 סבועות.

(ה) להרכיב הועדות ליד המחלקות עם חברים מהמסקים.

בנוגע ל-2 נקודות ישנם חלוקי דעות: כנוסים של מגסימים והרכב המזכירות הפעילה.

בקטר לנקודה הראשונה, אני חוסב סנכונה הצעתו של חיים. בכל זאת עלינו למנוע סכנות של כפילות והורדת ערך של מפעלים אלה. ככוון זה, אין להפריז בכנוסים, לפי דעתי יש לכנס אותם אך ורק לדיון רציני ולא לבזבו זמן. דיונים רחבים יותר אנו יכולים גם לארגן ביסיבות ההנהגה, בהסתתפות החברים הקטורים לבעיות מסוימות, בצורה של סימפוזיון. אני מציע לארגן כנוס ראסון של מגסימים, בתור נסיון, והצלחתו תקבע את המטך המפעל.

בנוגע להרכב המזכירות הפעילה - אני מתנגד בכל חוקף סיהיו במזכירות הפעילה אשר אינם מגוייסים. ראסית כל, מפני שהמזכירות אינה כית-ספר; אם חברים אינם מנוסים ורוצים ללמוד, לא יעשו זאת במזכירות הפעילה, על חסבון עבודתה. אנו מנסים לקטור לעבודה חברים חדשים ע"י הסתתפות בהנהגה ובוועדות. במזכירות הם רק יכולים להפריע, מכיוון שמי שאינו נמצא יום בתוך העבודה אינו מסוגל גם כן להכיר את הבעיות היום-יומיות. תפקיד המזכירות הפעילה: לארגן ולהכנן הפעולה הטוטפת, לחלק את העבודה בין המגויי-סיס, לסנן את הבעיות למליאת ההנהגה. הנסיון מטך סנה חוכיח שלא היה כל ערך בהסתתפות חברים אשר אינם מגוייסים: חנן עולמי, בריו, טוסטר, כאסר לא היו בתוך הפעולה, גם לא עזרו. רבן בעצמו יכול לאסר את דבריו; הוא עצמו, היה בא ליטיבות מבלי לפתוח את פיו.

נוסף לכל, אם לחכנים לא-מגוייסים, צריכים להזמין גם ממסקים אחרים, ולא רק מניר-עם. במקרה זה המזכירות תחיה גדולה מדי ביחס למליאת ההנהגה. 5 המגוייסים הנוכחים מספיקים ביחס ל-13 חברים בהנהגה. אין כסום אופן להוריד את רמתה וערכה של המזכירות, ולהוריד כוסר פעולתה.

לכן, אני מציע שבמזכירות יהיו רק מגוייסים, בצרוף חברי ההנהגה אשר יגוייסו במחלקות אחרות של האחוד.

עמנואל סיקסו - אין אסון בזה סחבר לא מגוייס יסתתף במזכירות הפעילה. אולם יש להסיל על חבר זה תפקיד מסויים אשר יצדיק את יסיבתו במוסד הזה. בצורה זאת נוכל לצרף לפעולה חברים רבים. בנוגע לכנוס פעילים, יש לנסות את המפעל פעם ראסונה, כי הרעיון הוא היוני למדי.

אפרים בריח - אינני חוסב סיס התנגדות בין חברי ההנהגה והחבר מניר-עם. אחרי תקופה ארוכה של חוסר פעולה וחוסר אמצעים לכך, אנו עומדים לקראת גיבוס הכוחות בהנהגת התנועה. לכן הכרחי לנצל את האפשרות הזאת, ולא לעסות מההנהגה מוסד בלי ערך. לפי דעתי, צירופו של נפתלי גלזר נותן האפשרות של הסתתפות מלאה והכרת הבעיות, אפילו אם לא יהיה חבר במזכירות הפעילה. להנהגה. אני מציע סקב' ניר-עם תביא לאסור ההנהגה הצעה של חבר

אריה בן-סבת - יש לברך על ההרכב החדש של הכוחות הפעילים של התנועה, אשר יוכל להועיל בעבודה. לפי דעתי אנו צריכים להתרכז גם בספול בגרעינים, כי בגרעינים תנועתיים תלויה הצלחתנו בארץ. כנוסי פעי-לים נותנים בלי סום ספק אפשרות להכיר את דמות התנועה העולמית, כי בחזמ-נויות אלה אפשר לכנס חברים מכל האזורים. יסיבה בצוותא מוסיפה הרבה להכרת מצב התנועה ומה חן בעיותיה.

חיים הרם - אני מציע לכנס פגישה של פעילים בסער הנגב, על מנת לסמוע דו"ח של סני הסליחים אשר חזרו - אלי וייס מארגנטינה ויוסף אתרוג מברזיל.

נתקבלו ההצעות: (א) לארגן כנס פעילים ראסון בסער הנגב.

(ב) במזכירות הפעילה יהיו רק המגוייסים, בצרוף חברי ההנהגה אשר יגוייסו למחלקות אחרות של האחוד.

(2) מצב הרעיון "הכונים" ביגב.

שמואל קרבצ'בסקי - הגרעין המרוקאי "הכונים" כבר בארץ 3 שנים וחצי, וסבל הרבה מזה שלא היה קבוע במקום ולא ידע על עתידו. למרות החלטות המועצה העליונה הלנו, ולמרות כל הלחץ אשר הפעלנו משך השנה האחרונה רק עכשיו אשרה מזכירות האחוד העברתו של הגרעין כהשלמה לצאלים.

הגרעין צריך לסיים את שחותו כשל"ת ביגב תוך 4 חדשים. אבל התפתחות הענינים ביגב בזמן האחרון, והתנהגותם הלא-הוגנת של חברי יגב ביחס לגרעין, גרמה לסכנה רצינית מאד לעתיד. אפשר לומר, כי אם לא יהיה פתרון מיד, הגרעין עומד בסכנה של התפוררות.

הסכנה הזאת אילצה את המזכירות הפעילה לדרוש ממזכירות המורחבת של האחוד להעביר מיד את הגרעין לצאלים, בלי כל דחוי.

אריה בן-סבת - מתאר את מצב הגרעין בארץ ובמיוחד ביגב. יש הכרח להעביר את הגרעין כולו לצאלים, ולשלוח מצאלים קבוצת חברים לעזרת יגב עד תום השל"ת.

שמואל קרבצ'בסקי - המזכירות הפעילה מקבלת על עצמה להפעיל לחץ חזק על מנת להגשים צעד זה.

(3) א נ פ ו ר מ צ י ה.

שמואל קרבצ'בסקי - לאחר כניסתו של חיים הרם כמרכז המחלקה לפעילות צבורית של האחוד, חל שיפור מסויים במצב השליחות לתנועתנו ובגויס חברים נוספים, אם כי חיים מתלבט בקטיים רציניים ועוד חסר הרבה בכדי לפתור את כל הבעיות. מפיו תסמעו דו"ח מפורט.

חיים חרס - מועדותו של אברהם כחן (חולדה) לצרפת התבטלה לאחר חודשיים שלמד צרפתית בירוסלים, בטענתו כי אינו מתקדם בלמודים. מצאנו פתרון ביניים: לסלוח את גיל סומן לצרפת, ל-4 חודשים בלבד, על מנת להבטיח את מפעלי חקיץ. אנו מספלים בכיוון גיוסו של מכאל סטון (חניתה) על מנת שיצא באוגוסט, ונתן מירובסקי (יפעת), בראסיה תסט"ז. להכשרה בצרפת נסינו לגייס את יואל רוינר מיפעת; לאור ההתנגדות חמוסכת מטעם המסק, החליטה מזכירות האחד לנתק את היחסים עם יפעת. כיום יפעת מציעה מועמד אחר, ואנו מבררים את סיכויו.

למרוקו יוצאים דוד אבידן מצאלים ואמנון יקותיאל מדורות. 3 הסליחים אשר נוסעים למרוקו מטעם האחד, לסט ארגון העליה מסס, החחיבו לסתף פעולה עם חתנועה.

קב' עין-גב הסכימה לשחרר את מרדכי נויסטט לסליחות

בברזיל.

גרעין "סחר" - גרעין "סחר" (גרעינים צרפתיים וצפון אפריקאים מסך הסנה) יטלים את קב' גזר. המזכירות הפעילה קבלה החלטה זו פה אחד, ולא העבירה את אסורה קודם להנהגה, מכיוון שהתפתחות העניינים לא איפשרה זאת. מגזר נוסע הח' חיים סרון על מנת ללוות ולהדריך את הגרעין הראשון אשר מסיים את הכשרתו בעליתו ארצה. עוד לא נקבע מקום הכשרה לגרעין במסק ותיק.

* * *